

John Ravenhill „Globalna ekonomia polityczna”

Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2011, ss. 646

Redaktor podręcznika poświęconego globalnej ekonomii politycznej John Ravenhill jest wykładowcą na Wydziale Stosunków Międzynarodowych w Instytucie Badawczym Azji i Pacyfiku Australian National University. Profesor Ravenhill koncentruje się na problematyce stosunków ekonomicznych w rejonie Azji i Pacyfiku. Tytuły jego najważniejszych prac to: *APEC and the Construction of Pacific Rim Regionalism*, *The Asian Financial Crises and the Architecture of Global Finance*, *The National Interest in a Global Era: Australia in World Affairs*, *Seeking Asian Engagement: Australia in World Affairs 1991–1995*, *The Political Economy of East Asia*. W polskiej wersji językowej książka została opublikowana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego i przetłumaczona przez Małgorzatę Derę oraz Annę Gąsior-Niemiec. *Globalna ekonomia polityczna* to podręcznik przeznaczony przede wszystkim dla studentów stosunków międzynarodowych pragnących uzupełnić swoją wiedzę dotyczącą ekonomii. Jak zauważa redaktor, często studenci stosunków międzynarodowych mają teoretyczne braki w dziedzinie ekonomii, co nie pozwala im w sposób zrozumiały i prawidłowy interpretować zjawisk ekonomicznych w skali gospodarki światowej. Stworzenie kompleksowej i przejrzystej publikacji poruszającej problemy kilku dyscyplin stało się podstawo-

wym zadaniem zespołu autorów. Publikacja została podzielona na cztery główne części i łącznie na czternaście rozdziałów. Pierwsza część dotyczy rozważań teoretycznych w globalnej ekonomii politycznej. W drugiej i trzeciej części autorzy rozważają problemy globalnego handlu i globalnych finansów. Ostatnia, czwarta, część jest poświęcona globalizacji i jej konsekwencjom. Pod względem treści merytorycznej części i rozdziały są z sobą logicznie powiązane, pozwalając czytelnikowi bez problemu odnaleźć interesujące go kwestie. Jedyne zastrzeżenie dotyczące pracy związane jest z nadmiernie rozbudowaną ostatnią częścią pracy dotyczącą globalizacji i jej konsekwencji. Część czwarta składa się z 6 rozdziałów, dla porównania — część trzecia obejmuje tylko dwa rozdziały. Sztuka argumentacji i dowodzenia użyta przez autorów nie zawiera żadnych błędów i nieoczekiwanych wniosków. Przez retrospektywną analizę połączoną z dobrze rozbudowaną częścią teoretyczną, łączącą klasyczną teorię ekonomiczną z teoriami stosunków międzynarodowych, autorzy podręcznika przygotowują czytelnika do głębszej refleksji nad współczesnymi stosunkami ekonomii politycznej na świecie. Wielokrotnie podkreślana komplementarność współczesnych globalnych stosunków ekonomicznych stwarza również potrzebę wielodyscyplinarnego podejścia dziedziny

międzynarodowej ekonomii politycznej. Połączenie globalnej sfery ekonomicznej charakterystycznej dla wolnego rynku ze sferą polityczną, w której dominuje państwo i jego władza, jest największą wartością owego podręcznika. Sposób prowadzenia narracji jest bardzo przystępny, co sprawia, że książka dobrze pełni funkcję pierwszego podręcznika do studiowania tej gałęzi wiedzy. Liczne wykresy i przejrzysta szata graficzna są dobrym uzupełnieniem przystępnego stylu narracyjnego autorów, którzy, mimo że opisują trudne i niekiedy skomplikowane mechanizmy ekonomiczne i polityczne, robią to w sposób przejrzysty i prosty. Owa prostota sprawia, że książkę można śmiało polecić również studentom innych kierunków, na przykład stosunków międzynarodowych. Bogata literatura źródłowa znajdująca się na końcu każdego rozdziału z opisanymi pozycjami i linkami do stron internetowych ważnych instytucji finansowych na świecie sprawia, że dodatkowe zgłębienie problemów w postaci wyszukania literatury specjalistycznej i szczegółowej, opisującej dany problem, nie jest pracą trudną i żmudną.

Książka *Globalna ekonomia polityczna* doczekała się pozytywnych recenzji zarówno w naszym kraju, jak i za granicą. W jednej z recenzji prof. Bogusława Drelich-Skulska napisała, że publikacja obejmuje charakterystykę zjawisk w wersji teoretycznej i praktycznej. Jest jedną z niewielu pozycji na światowym rynku wydawniczym, która w sposób naukowy i zarazem przejrzysty pozwala czytelnikowi poznać współczesne procesy zachodzące w globalnej gospodarce. Na uwagę w całej pozycji zasługuje rozdział poświęcony relacjom globalizmu i ochrony środowiska, który w sposób nowatorski charakteryzuje wpływ zmian zachodzących w wyniku przekształcenia paradygmatu myślenia z poziomu państwowego na poziom globalny w kwestii ochrony środowiska. Reasumując, publikacja jest kompleksowym podręcznikiem traktującym o globalnej ekonomii politycznej, łączącym tradycje badawcze i założenia teoretyczne nauk społecznych i ekonomicznych, co sprawia, że ma ona uniwersalny charakter.

Tomasz Lisowski

Jakub Józwiak-Di Marcantonio „Silvio Berlusconi. Geniusz mediów i marketingu politycznego”

Wrocławskie Wydawnictwo Naukowe Atla 2, Wrocław 2011, ss. 264

Silvio Berlusconi to bez wątpienia jedna z najbarwniejszych postaci współczesnej polityki. Już z tego względu książka Jakuba Józwiaka-Di Marcantoniego, *Silvio Berlusconi. Geniusz mediów i marketingu politycznego* zasługuje na szczególną uwagę. Jak do tego doszło, że ta pod wieloma względami kontrowersyjna postać pozostawała tak długo na czele rządu demokratycznego państwa, w którym obywatele nie stronią od polityki i są w nią aktywnie zaangażowani. Analizy przyczyn utrzymywania się Berlusconiego na stanowisku szefa rządu

oraz nagłego odejścia nie można oderwać od całej kultury i najnowszej historii politycznej tego kraju.

Ostatnie lata potwierdziły, że włoskie życie polityczne zaczęło przypominać dziwną krzyżówkę opery mydlanej z opisami cesarskich wybryków wziętych żywcem ze Swetoniusza. W większości krajów demokratycznych jakiegokolwiek ze skandali, w które zamieszany był Berlusconi, zniszczyłby każdego polityka. We Włoszech władza Berlusconiego nigdy nie była mocno zagrożona. Była to w pewnym sensie dziwaczna